

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 24.10.2016
COM(2016) 689 final

2013/0028 (COD)

**TEACHTAIREACHT ÓN gCOIMISIÚN
CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA**

de bhun Airteagal 294(6) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh

maidir leis an

**seasamh ón gComhairle i dtaca le glacadh Rialachán lena leasaítear Rialachán (CE)
Uimh. 1370/2007 a bhaineann le margadh na seirbhísí intíre iompair do phaisinéirí
d'iarnród a oscailt**

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

**TEACHTAIREACHT ÓN gCOIMISIÚN
CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA**

de bhun Airteagal 294(6) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh

maidir leis an

**seasamh ón gComhairle i dtaca le glacadh Rialachán lena leasaítear Rialachán (CE)
Uimh. 1370/2007 a bhaineann le margadh na seirbhísí intíre iompair do phaisinéirí
d'iarnród a oscailt**

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

1. CÚLRA

An 30 Eanáir 2013, ghlac an Coimisiún pacáiste cuimsitheach ina raibh sé thogra reachtacha arb é is aidhm dóibh seirbhísí iarnróid ar cháilíocht níos fearr a chur ar fáil san Eoraip agus rogha níos leithne de na seirbhísí sin a sholáthar.

Is gá feabhas a chur ar cháilíocht seirbhísí agus ar a n-éifeachtúlacht ionas gur mó an tóir a bheidh ag paisinéirí ar an gcóras iarnróid de rogha ar mhodhanna taistil eile agus ionas go spreagfar iad le hiompú feasta ar an modh taistil sin. Is féidir cost-éifeachtúlacht agus inbhuanaitheacht níos fearr a bhaint amach i gcomhthéacs ina bhfuil ganntanas sna cistí poiblí.

De bhreis air sin, is éard is aidhm don phacáiste nuálaíocht a spreagadh in earnáil iarnróid an Aontais Eorpaigh d'fhonn ionchais lucht úsáidte traenacha a shásamh. Baintear sin amach ar thrí dhóigh ar leith a bhfuil baint acu le chéile:

- (1) margaí na bpaisinéirí intíre a oscailt d'iomaitheoirí eile agus é a bheith éigeantach conarthaí i gcomhair seirbhísí poiblí a chur amach ar tairiscint;
- (2) neamhspleáchas bainisteoirí bonneagair a neartú chun go mbeidh feidhmeanna lárnacha uile an líonra iarnróid faoina rialú, agus rochtain chothrom ar na hiarnróid a chinntiú do chách;
- (3) ról Ghníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh a neartú ionas gur “ionad ilfhreastail” a bheidh inti feasta a eiseoidh údaruithe feithiclí lena gcur ar an margadh chomh maith le deimhnithe sábháilteachta d'oibreoirí fud fad an Aontais Eorpaigh.

An dáta a cuireadh an togra chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle

(doiciméad COM(2013) 28 final – 2013/0028 COD):

31 Eanáir 2013

Dáta na tuairime ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa:

11 Iúil 2013

Dáta na tuairime ó Choiste na Réigiún:

8 Deireadh Fómhair

2013

Dáta an tseasaimh ó Pharlaimint na hEorpa, an chéad léamh:

26 Feabhra 2014

An dáta a glacadh seasamh na Comhairle:

17 Deireadh Fómhair
2016

2. CUSPÓIR AN TOGRA ÓN gCOIMISIÚN

Is é cuspóir ginearálta an togra ón gCoimisiún le haghaidh Rialachán (CE) 1370/2007 feabhas a chur ar cháilíocht seirbhísí iarnróid do phaisinéirí agus ar éifeachtúlacht oibríochtúil na seirbhísí sin. Ba cheart go bhfeabhsódh sé sin iomaíochas agus tarraingteacht an iarnróid i gcomparáid le córacha iompair eile agus go ndéanfadh sé forbairt bhreise ar an limistéar Eorpach aonair iarnróid.

Chun an cuspóir ginearálta a bhaint amach, mhol an Coimisiún tairiscint iomaíoch éigeantach i gcomhair conarthaí seirbhísí poiblí a thabhairt isteach chun brú iomaíoch ar na margáí iarnróid intíre a threisiú. Is é an aidhm atá leis sin feabhas a chur ar cháilíocht seirbhísí iarnróid do phaisinéirí agus ar éifeachtúlacht oibríochtúil na seirbhísí sin. Tá forálacha ag gabháil leis na bearta sin arb é is aidhm dóibh dálaí fabhracha creata a áirithiú le haghaidh nósanna imeachta iomaíocha tairisceana, lena n-áirítear rialacha maidir le rochtain ar rothra.

Tá dlúthbhaint idir an togra ón gCoimisiún agus na leasuithe atá sé molta a dhéanamh ar Threoir 2012/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Samhain 2012 lenar bunaíodh limistéar Eorpach aonair iarnróid (athmhúnlú), lena dtugtar isteach cearta oscailte i dtaca le rochtain do ghnóthais iarnróid agus lena neartaítear na forálacha maidir le rochtain neamh-idirdheallaitheach ar an mbonneagar iarnróid.

3. TRÁCHTANNA AR SHEASAMH NA COMHAIRLE

An seasamh ar an gcéad léamh a ghlac an Chomhairle an 17 Deireadh Fómhair 2016, tacaíonn sé le príomhchuspóirí an togra ón gCoimisiún, mar atá cáilíocht agus éifeachtúlacht seirbhísí iompair phoiblí d'iarnród a fheabhsú trí phrionsabal na tairisceana iomaíche éigeantaí i gcomhair conarthaí seirbhísí poiblí san earnáil iarnróid a thabhairt isteach. Tacaíonn an Comhairle freisin leis na forálacha atá molta arb é is aidhm dóibh dálaí fabhracha creata a áirithiú le haghaidh nósanna imeachta iomaíocha tairisceana.

In ainneoin nach bhfuil an seasamh ón gComhairle ag dul chomh fada agus ba mhian leis an gCoimisiún ó thaobh roinnt pointí de, is fiú a lua gur céim thábhachtach chun cinn é i gcomparáid le Rialachán (CE) Uimh. 1370/2007 atá ann faoi láthair.

- Mhol an Coimisiún na rialacha dámhachtana atá ann do gach modh iompair a chumhdaíonn an Rialachán, mhol sé iad sin a chur i gcomhréim le chéile, agus mhol sé prionsabal na dámhachtana iomaíche éigeantaí i gcomhair conarthaí seirbhísí poiblí san earnáil iarnróid a thabhairt isteach. Tacaíonn an seasamh ón gComhairle leis an togra ón gCoimisiún óir tugann sé isteach tairiscint éigeantach i gcomhair conarthaí seirbhísí poiblí san earnáil iarnróid mar phrionsabal ginearálta trí dheireadh a chur leis an bhféidearthacht conarthaí seirbhísí poiblí san earnáil iarnróid a dhámhachtain go díreach gan aon údar a thabhairt. Siúd is go bhfuil foráil déanta maidir le roinnt díolúintí ina leith sin, is díolúintí iad atá sriantach, beacht agus foirmlithe go hoibiachtúil agus tá coimircí ag dul leo chun sárú mí-úsáideach phrionsabal na dámhachtana iomaíche a chosc. Ina theannta sin, áirithítear leis an téacs, nuair a dhámhfar conarthaí go díreach faoin díolúine a bhaineann le struchtúir

mhargaidh shonracha, go gcaithfidh na conarthaí seirbhísí poiblí cuspóirí an togra a shaothrú, i.e. cáilíocht agus éifeachtúlacht seirbhísí iompair phoiblí d'iarnród a fheabhsú. I ndáil leis an méid sin, tá an seasamh ón gComhairle i gcomhréir le cuspóir an togra ón gCoimisiún, is é sin feabhas a chur ar cháilíocht seirbhísí iarnróid do phaisinéirí agus ar éifeachtúlacht oibríochtúil na seirbhísí sin.

- Mhol an Coimisiún rialacha níos doichte maidir leis an sainmhíniú ar oibleagáidí seirbhíse poiblí a thabhairt isteach. Bhí sé mar aidhm ag na rialacha sin ceangal a chur ar údaráis inniúla pleananna iompair phoiblí mionsonraithe a ullmhú ag sainiú cuspóirí beartas poiblí iompair do phaisinéirí. Ceanglaíodh freisin ar na húdaráis inniúla, bunaithe ar shraith critéar, údar a thabhairt le cineál agus raon na n-oibleagáidí seirbhíse poiblí a bhfuil rún acu a chur i bhfeidhm ar oibreoirí iompair phoiblí agus le raon feidhme an chonartha i gcomhair seirbhísí poiblí d'fhonn na cuspóirí atá sainithe sna pleananna iompair phoiblí a bhaint amach. Níl an seasamh ón gComhairle ag dul chomh fada lena bhfuil molta ag an gCoimisiún ach aithníonn an Coimisiún go bhfuil rialacha níos soiléire ann maidir le sainmhíniú agus sonraíochtaí na n-oibleagáidí seirbhíse poiblí. Leagtar amach sa téacs na critéir ghinearálta is ceart d'údaráis inniúla a úsáid chun sainmhíniú a dhéanamh ar oibleagáidí seirbhíse poiblí ach ceadaítear solúbthacht nuair is gá.
- Leis an seasamh ón gComhairle, áirithítear chomh maith go gcuirfear an fhaisnéis ábhartha ar fáil do gach tairgeoir ar dhóigh chothrom thrédhearcach, rud a dheimhníonn go gcaithfear go cothrom leo le linn an nós imeachta tairisceana. Tá an fhoráil nua sin i gcomhréir leis an togra ón gCoimisiún.
- Thug an Coimisiún isteach uasteorainneacha sonracha ar luach dámhachtainí díreacha i gcás conarthaí de mhéid íseal san iompar d'iarnród. Sa seasamh ón gComhairle leagtar síos uasteorainneacha níos airde ná iad sin. Ina ainneoin sin, measann an Coimisiún go bhfuil na huasteorainneacha sin fós de réir na loighce is bun le dámhachtainí díreacha a cheadú más mó an costas chun an nós imeachta tairisceana a chur le chéile ná na sochair lena mbeifear ag súil.
- Mhol an Coimisiún oibleagáid a chur ar údaráis inniúla a áirithiú go ráthaítear an rochtain neamh-idirdhealaitheach ar rothra óir tá an easpa rochtana sin ar cheann de na nithe is mó a chuireann bac ar ghnóthais iarnróid páirt a ghlacadh i nósanna imeachta tairisceana. Sa seasamh ón gComhairle, ní thugtar isteach an oibleagáid sin ar an ábhar go bhféadfadh sé dochar a dhéanamh don airgeadas poiblí. Mar sin féin, cuirtear dualgas ar údaráis inniúla measúnú a dhéanamh, maidir le nós imeachta dámhachtana iomaíoch, an gá bearta a chur i bhfeidhm chun rochtain neamh-idirdhealaitheach ar rothra a áirithiú agus an measúnú sin a fhoilsiú. Ina theannta sin, tá raon leathan beart sa seasamh ón gComhairle a fhéadfaidh na húdaráis inniúla a úsáid chun a áirithiú go mbeidh rochtain ag oibreoirí ar rothra. I bhfianaise na hoibleagáide measúnuithe maidir le rochtain ar rothra a chur ar fáil don phobal feasta, aithníonn an Coimisiún go dtugann an seasamh ón gComhairle bonn tábhachtach isteach lenar féidir le hoibreoirí agus leis an gCoimisiún fíorú an áirithiú na nósanna imeachta tairisceana go gcaitear go cothrom le gach oibreoir.
- Urramaíonn an méid atá sa seasamh ón gComhairle caighdeán sóisialta ábhartha de chuid an Aontais agus de chuid na mBallstát, caighdeán is gá a urramú nuair a ghabhann oibreoir seirbhísí poiblí áit oibreora eile a bhfuil conradh seirbhísí poiblí á chomhlíonadh aige. Is féidir leis an gCoimisiún tacú leis na forálacha sin toisc go ndéanfaidh siad na cearta agus na hoibleagáidí sóisialta is infheidhme cheana a shoiléiriú.

- Mhol an Coimisiún prionsabal na dámhachtana iomaíche éigeantaí a chur i bhfeidhm go pras. Leis an seasamh ón gComhairle, tugtar isteach idirthréimhse níos faide lena gcuirtear siar scríosadh na féidearthachta dámhachtainí díreacha gan choinníoll a cheadú. Mar thoradh air sin, beidh feidhm ag prionsabal na tairisceana iomaíche éigeantaí i gcomhair conarthaí seirbhísí poiblí san earnáil iarnróid go ceann sé bliana tar éis teacht i bhfeidhm don Rialachán nua. Cuirfear moill ar bhuntáistí na rialacha nua i ngeall ar an tréimhse chur siar sin; ach, mar sin féin, tabharfaidh sí deis do na Ballstáit an margadh a ullmhú do na hathruithe seo agus, ar an gcaoi sin, aon fhadhbanna struchtúracha a d'fhéadfadh teacht chun cinn a sheachaint.
- I gcás conarthaí arna ndámhachtain go díreach faoin eisceacht i leith an iompair d'iarnród, mhol an Coimisiún gur cheart go rachadh siad in éag faoin 31 Nollaig 2022 ar a dhéanaí. Is oth leis an gCoimisiún go bhfágann an seasamh ón gComhairle go mbeidh feidhm ag na conarthaí sin go dtí go rachaidh siad in éag. Dá thoradh sin, is féidir go leanfaidh le conarthaí i gcomhair seirbhísí poiblí san earnáil iarnróid arna ndámhachtain go díreach roimh dheireadh na hidirthréimhse, ciallaíonn sé sin go bhféadfadh siad leanúint go Nollaig 2032; ní miste a rá gur fada an tréimhse í. Mar sin féin, tugann an Coimisiún dá aire go n-áirithíonn an seasamh ón gComhairle go gcosnófar cearta conarthacha atá ann faoi láthair agus go dtugtar isteach coimircí maidir lena leanúnachas dlíthiúil.

4. CONCLÚID

Measann an Coimisiún, in ainneoin na n-easnamh atá sa seasamh ón gComhairle, go dtiocfaidh breis deimhneacht dhlíthiúil as na forálacha thuasluaite atá nua agus níos soiléire. Ina theannta sin, beidh sé ina bhonn stóinseach le haghaidh oscailt an mhargaidh iarnróid amach anseo de réir na rialacha maidir le hiompar poiblí agus na rialacha ábhartha iomaíochta.

Tá an Coimisiún den tuairim gur céim ríthábhachtach iad an reachtaíocht a bhaineann le hoibleagáidí seirbhíse poiblí san iompar poiblí d'iarnród a leasú agus prionsabal na dámhachtana iomaíche i gcomhair conarthaí seirbhísí poiblí san earnáil iarnróid a thabhairt isteach, agus forálacha maidir le dálaí fabhracha creata le haghaidh dámhachtainí den sórt sin a leagan síos, gur céim ríthábhachtach iad sin ionsar fheabhas a chur ar cháilíocht agus éifeachtúlacht seirbhísí iompair phoiblí d'iarnród san Aontas. Trí úsáid níos leithne a bhaint as tairiscint iomaíoch i gcomhair conarthaí iarnróid, d'fhéadfaí a áirithiú go bhfaighfí luach níos fearr ar an airgead poiblí a chaitear ar sheirbhísí iompair phoiblí.

De ghrá an chomhréitigh, glacann an Coimisiún le seasamh na Comhairle agus, ar an tslí sin, tugtar caoi do Pharlaimint na hEorpa an téacs deiridh a ghlacadh ar an dara léamh. Go deimhin, measann an Coimisiún go dtiocfadh den cholún margaidh agus den cholún teicniúil a ghlacadh go ndéanfaí na sochair i dtaca le cáilíocht na seirbhíse, le héifeachtúlacht agus le hiomaíochas an tionscail iarnróid a uasmhéadú.